

prima instanță: T. Mereuță
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

nr. 3ra-1077/15

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Alexandru Mardari și Biroul Vamal Chișinău

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Mardari
împotriva Biroului Vamal Leușeni cu privire la recunoașterea acțiunilor ilegale,
restituirea taxei vamale și a taxei pe valoare adăugată, repararea prejudiciului
moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015 prin care a
fost admis apelul declarat de către Alexandru Mardari, casată hotărârea
Judecătoriei Hîncești din 11 decembrie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care a
fost repusă în termen și admisă parțial acțiunea

constată:

La 02 septembrie 2014, Alexandru Mardari a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Biroului Vamal Leușeni cu privire la recunoașterea acțiunilor
ilegale, restituirea taxei vamale și a taxei pe valoare adăugată, repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că Serviciul Vamal și Biroul Vamal Leușeni,
au respins ca tardive cererile prealabile depuse la 24 iulie 2014, prin care dânsul a
solicitat repunerea în termen, recunoașterea acțiunilor privind perceperea de către
Biroul Vamal Leușeni la 17 noiembrie 2013 a taxei vamale și a taxei pe valoarea
adăugată drept ilegale, restituirea taxei vamale și taxei pe valoare adăugată
percepute ilegal.

Sușține că deși a solicitat repunerea în termen a contestației pe motiv că de la
momentul acțiunilor ilegale ale funcționarului vamal și anume din
17 noiembrie 2013 și până la 24 noiembrie 2013 a fost plecat peste hotarele țării,
astfel neavând posibilitatea ca în termen de 10 zile, după cum este reglementat de
prevederile art. 289 Cod vamal, cât și 30 de zile, potrivit art. 14 alin. (1) Legea
contenciosului administrativ, să solicite recunoașterea dreptului pretins.

Relatează că la 17 noiembrie 2013, la punctul de trecere a frontierei de stat moldo-română Leușeni - Albița, la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a televizorului SONY KDL 47 W 805 ABAE2 în valoare de 999 EUR, Biroul Vamal Leușeni a perceput taxa vamală și taxa pe valoarea adăugată în mărime de peste 4000 lei.

Menționează prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, care stipulează că persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal.

Astfel, televizorul SONY KDL 47 W 805 ABAE2 în valoare de 999 EUR, constituie obiect de uz personal, fiind obiect destinat necesităților casnice, nefiind destinat activității comerciale sau de producție.

Remarcă că prin actul administrativ prin care a fost percepută de către Biroul Vamal Leușeni la 17 noiembrie 2013 taxa vamală și taxa pe valoare adăugată i-a fost cauzat prejudiciu moral.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 19, 22, 32, 33¹, 85, 166, 277, 278 CPC, art. 7, 17, 19, 25 Legea contenciosului administrativ, art. 1398, 1404, 1416, 1422, 1423 Cod civil.

Solicită repunerea în termen a cererii prealabile, recunoașterea acțiunilor cu privire la perceperea de către Biroul Vamal Leușeni la 17 noiembrie 2013 a taxei vamale și a taxei pe valoarea adăugată drept ilegale, restituirea de către Biroul Vamal Leușeni a taxei vamale și taxe pe valoare adăugată în mărime de 4000 lei, precum și repararea de către Biroul Vamal Leușeni a prejudiciului moral cauzat în mărime de 80000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 11 decembrie 2014 a fost respinsă integral acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015 a fost admis apelul declarat de către Alexandru Mardari, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost repusă în termen și admisă parțial acțiunea lui Alexandru Mardari, constatată ilegalitatea acțiunilor Biroului Vamal Leușeni, încasat de la Biroul Vamal Leușeni în folosul lui Alexandru Mardari suma de 4000 lei, în rest, acțiunea a fost respinsă.

La 15 iunie 2015, Alexandru Mardari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, modificarea deciziei recurate în partea prin care a fost respins capătul de cerere cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin repararea de către Biroul Vamal Leușeni a prejudiciului moral în mărime de 80000 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată în partea ce ține de respingerea cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Sușține că potrivit art. 1398 Cod civil, în cazul acțiunii ilicite, cu vinovăție, legislatorul invocă răspunderea delictuală. Dispunerea anulării unui act administrativ ilegal nu absolvește de la răspunderea delictuală.

Doar în conformitate cu prevederile art. 1404 alin. (2) Cod civil, persoanele au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat printr-un act administrativ ilegal. Deci, actul administrativ stabilit ilegal nu compensează prejudiciul moral cauzat, ci din potrivă, odată ce va fi constatat un act administrativ drept ilegal, aceasta din urmă generează reparația unui prejudiciu cauzat, fie patrimonial, fie moral.

Remarcă că prin actul administrativ emis de Biroul vamal Leușeni de percepere a taxelor vamale ilegal, i-a fost cauzată jignire, rușine, disperare în recunoașterea dreptului pretins, indignare, stare de disconfort.

Indică că în conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (1) Cod civil, ca urmare a percepării taxelor vamale ilegal i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

La 18 iunie 2015, Biroul Vamal Leușeni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Sușține că în conformitate cu prevederile art. 289 Cod vamal, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.

Relatează că acțiunile biroului vamal din 17 noiembrie 2013, au fost contestate de către intimat numai la 24 iulie, peste aproximativ opt luni, astfel tardiv.

Menționează că dacă din motive întemeiate, contestația nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 289, însă Serviciul Vamal este în drept, potrivit art. 291 Cod vamal la demersul reclamantului, să o repună în termen, la care urmând a fi anexate probele ce dovedesc imposibilitatea depunerii contestației în termen.

Consideră că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 291 Cod vamal, prin faptul admiterii ca motiv întemeiat plecarea intimatului peste hotare. Or, prin motiv întemeiat presupune omiterea termenului de prescripție din motive neimputabile acestuia.

Afirmă că intimatul din momentul adoptării deciziei organului vamal și până în ziua plecării a avut la dispoziție 6 zile pentru a contesta acțiunile sau inacțiunile organului vamal sau pentru a angaja un avocat, un drept pe care la omis.

Menționează că instanța de apel în mod tacit și eronat a apreciat și examinat probe care au importanță în soluționarea justă a cauzei.

Remarcă că cererea de apel este una pur formală, nu cuprinde careva motive de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, fapt statuat de art. 365 lit. d) CPC.

Consideră că instanța de apel greșit a interpretat Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, care în art. 5 alin. (1) lit. b), statuează că persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decât cele indicate la lit. a), a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 euro și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Dacă

valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea pozabilă a bunului).

Indică că televizoarele nu se includ în lista bunurilor neimpozabile dacă valoarea depășește limita neimpozabilă de 300 de euro, drepturile de import se vor calcula pornind de valoarea în vamă și anume taxa vamală și TVA.

La 14 iulie 2015, Biroul Vamal Leușeni a depus referință la cererea de recurs depusă de către Alexandru Mardari, solicitând respingerea acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 08 aprilie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 68), careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Alexandru Mardari și Biroul Vamal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Alexandru Mardari și Biroul Vamal Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Alexandru Mardari și Biroul Vamal Chișinău ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Alexandru Mardari și Biroul Vamal Chișinău se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Galina Stratulat